

Motion till riksdagen 2010/11:K424

av Mehmet Kaplan (MP)

Religionsfrihet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att samhällets förmåga att värna de mänskliga rättigheterna är avhängig en bred allmän kunskap om vad rättigheterna innebär och förståelse för hur de bidrar till det goda samhället.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att allmänhetens och beslutsfattarnas kunskap om och förståelse av religions- och övertygelsefrihetens innebörd och bidrag till ett demokratiskt samhälle behöver höjas.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skolor bör spela en självklar roll i att sprida kunskap och skapa förståelse för de mänskliga rättigheterna, däribland religions- och övertygelsefrihet.¹
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kunskap om religions- och övertygelsefrihetens innebörd bör ingå i läroplanen och kursplaner för religionsundervisning i svenska skolor samt att lärare bör ha tillgång till läromaterial som berör ämnet.¹

¹ Yrkandena 3 och 4 hänvisade till UbU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Religions- och övertygelsefrihet är en av de mänskliga rättigheterna och skyddar människor som har och utövar olika former av övertygelse. Religions- och övertygelsefrihet lyfts fram i ett antal konventioner och lagar (t.ex. FN:s konvention om medborgerliga och politiska rättigheter, Europakonventionen, barnkonventionen) och har flera dimensioner:

- Rätten att ha, att välja och att byta sin trosuppfattning eller övertygelse.
- Rätten att utöva sin religion både privat och offentligt, enskilt och tillsammans med andra.
  - Denna rättighet specificeras t.ex. i Sveriges antaganden inom ramen för OSSE, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa, och inkluderar både rättigheter för individer, såsom rätten att bära religiös klädsel, och för kollektiv såsom rätten att bygga gudstjänstlokaler, att utbilda och välja ledare med mera.
- Frihet från diskriminering på grund av tro eller övertygelse.
- Frihet från tvång i tros- och övertygelsefrågor.
- Samvetsfriheten – rätten att vägra gå emot sin tro, oftast erkänd i form av vapenvägran.
- Rättigheter för föräldrar och för barn.
- Rättigheter för arbetstagare och arbetsgivare.

Traditionella, icke-traditionella och nya religiösa trosuppfattningar skyddas liksom icke-religiösa uppfattningar såsom ateism, agnosticism, humanism och pacifism. Dessa rättigheter kan tyckas självklara, men de är allvarligt hotade internationellt, och ifrågasätts allt oftare inom EU och även i Sverige. Bristande religions- och övertygelsefrihet medför ofta allvarliga konsekvenser för människors liv och försörjningsmöjligheter och för samhällets sammanhållning.

Bristande kunskap om religions- och övertygelsefrihetens innebörd och bidrag till det demokratiska samhället bidrar till ett samhällsklimat där extrema röster gynnas och där det blir lättare för populistiska krafter att driva igenom lagar såsom minaretförbud i Schweiz.

Religions- och övertygelsefrihetens betydelse för demokrati och för möjligheten att uppnå andra mänskliga rättigheter riskerar att underskattas i den offentliga debatten i Sverige. Debatten fokuserar ofta på ovanliga eller extrema företeelser då religions- och övertygelsefriheten hamnar i konflikt med andra mänskliga rättigheter. Samtidigt förtigs utbredda problem för religions- och övertygelsefriheten, t.ex. i form av diskriminering i tillgång till arbete och bostad för religiösa och andra minoriteter.

För muslimer i Europa är rätten till att bygga gudstjänstlokaler långt ifrån självklar i praktiken. Denna rättighet bör vi i Sverige vara noga med att värna.

Hatbrott mot judar, muslimer och andra religiösa och etniska minoriteter är ett växande problem både i Europa och i världen.

Det är viktigt att vi känner till och förstår våra rättigheter. Därför bör en målsättning för religionsundervisning i svenska skolor vara att alla elever har

Fel! Okänt namn på

kunskap om religions- och övertygelsefrihetens innebörd. En förutsättning för detta är att religions- och övertygelsefrihet ingår i läro- och kursplaner för religionsundervisning. Läromaterial bör tas fram och kunskap om ämnet bör ingå i utbildning för religionslärare.

Samhällets förmåga att värna om de mänskliga rättigheterna är avhängig en bred allmän kunskap om vad rättigheterna innebär och förståelse för hur de bidrar till det goda samhället. Skolan bör spela en självklar roll i att sprida kunskap och skapa förståelse för de mänskliga rättigheterna, däribland religions- och övertygelsefriheten.

Stockholm den 27 oktober 2010

Mehmet Kaplan (MP)